

PO MNOGIM NOVIM PROJEKTIMA SOMBOR PREDNJAČI U SRBIJI

• Sombor je grad u kojem socijalna zaštita odlično funkcioniše i vrlo je osetljiv za probleme ljudi kojima treba podrška. Retko koji grad u Srbiji ima i Dom za penzionere, i Dom za negu, i Dom za decu, i prihvatnu stanicu, i Sigurnu kuću, i personalne asistente. Trenutno je aktuelna i podrška školskoj deci. Malo ko može da se pohvali takvim nivoom i vrstama socijalne zaštite i usluga kao Sombor

Prema rečima **Jadranke Kosanović**, načelnice Odeljenja za društvene delatnosti Gradske uprave grada Sombora, gradonačelnik Sombora Nemanja Delić, je doneo Lokalni akcioni plan za grad Sombor. Delić je sa Pokrajinskim sekretarijatom za rad, zapošljavanje i ravnopravnost polova potpisao sporazum o utvrđivanju međusobnih prava i obaveza u realizaciji programa ili mera aktivne politike zapošljavanja, grad Sombor je usvojio lokalni akcioni plan zapošljavanja za 2012. godinu.

- U budžetu grada su obezbeđena sredstva u ukupnom iznosu od 6.300.000 dinara. Pokrajinski sekretarijat će sufinansirati ovaj Lokalni akcioni plan sa 4,5 miliona dinara, što ukupno iznosi 10.800.000 dinara. Na osnovu tog sporazuma grad je raspisao konkurs za organizovanje i sprovođenje javnih radova u 2012. godini, kojim su opredeljena sredstva u iznosu od 8 miliona dinara za zapošljavanje na pružanju pomoći i za negu u kući, i 2,8 miliona dinara za zapošljavanje nezaposlenih personalnih asistenata – kaže Jadranka Kosanović.

Prema njenim rečima, u Odluci o budžetu grada za 2012. godinu su opredeljena sredstva za finansiranje usluga socijalne zaštite iz nadležnosti grada Sombora:

za Sigurnu kuću za žrtve nasilja 1,5 miliona dinara; za pomoć i negu u kući 4 miliona dinara; za perso-

nokratne novčane pomoći; oprema korisnika za smeštaj u ustanovu socijalne zaštite ili drugu porodicu; pomoć u naturi; besplatan obrok (Narodna kuhinja); pravo na naknadu troškova sahranjivanja; rešavanje stambenih potreba, pomoć za poboljšanje i saniranje uslova stanovanja socijalno ugroženih lica.

SOMBORSKA SIGURNA KUĆA

Silvija Kranjc, direktorka Centra za socijalni rad u Somboru, podseća da je naš grad pionir kad je reč o uvođenju ustanove Sigurna kuća.

- Osim institucionalne zaštite od nasilja u porodici, veoma je važna i Sigurna kuća. Kada se neko nalazi bukvalno u životnoj ugroženosti zbog nasilja u porodici, daje se mogućnost da se zaštita trenutno pruži sve dok ostale institucije sistema svojim delovanjem ne omoguće da nasilje prestane da bude problem u porodici. Naši profesionalci su vezani za porodicu, odnosno za žrtvu toliko

Silvija Kranjc

Jadranka Kosanović

Ljubomir Lilić

Jasmina Opačić

MOBILNI TIM PROTIV NASILJA

- Somborsko petogodišnje iskustvo koje se odnosi na dostupnost socijalnih usluga 24 sata dnevno, pokazalo se vrlo korisno. Ono podrazumeva to da su naši profesionalci dostupni ljudima kada se nađu u potrebi hitnog reagovanja. Mi to zovemo „prioritet 1“, a odnosi se na vitalnu ugroženost starih lica, dece, u slučaju porodičnog nasilja, pri čemu saradujemo sa policijom. To je popularni „Mobilni tim“, koji je 4 godine unazad dobijao pomoć iz Gradske uprave i isključivo zahvaljujući tome mogli smo da postignemo ove standarde – kaže Silvija Kranjc.

nalnu asistenciju za lica sa posebnim potrebama ukupno 2,3 miliona dinara (od čega 1,5 miliona za personalne asistente odraslim osobama sa invaliditetom i 800.000 dinara za lične asistente, kao dodatna podrška deci sa smetnjama u razvoju u oblasti obrazovanja). To je usluga koju je grad Sombor prvi uveo u Srbiji. Za dnevni boravak za decu i odrasla lica sa smetnjama u razvoju opredeljeno je u budžetu 2.150.000 dinara; za prihvat malodobne nezbrinute dece 700.000 dinara; za Narodnu kuhinju 6 miliona dinara.

- Kad je reč o socijalnoj zaštiti ona se finansira i projektom. Postoji komisija za odabiranje i sufinansiranje projekata društveno-humanitarnih organizacija – saznajemo od Jadranke Kosanović.

- Po Odluci o pravima iz socijalne zaštite iz nadležnosti grada Sombora, čime su definisane sve usluge socijalne zaštite, one su razvrstane u: dnevne usluge u zajednici (dnevni boravak za lica sa smetnjama u razvoju, pomoć i nega u kući); usluge podrške (personalna asistencija); savetodavno-terapijske i savetodavno-edukativne usluge (bračno i porodično savetodavništvo); usluge smeštaja, (privremeni smeštaj u prihvatilište i prihvatnu stanicu, sklonište za žene i decu žrtve porodičnog nasilja).

Ostala prava u oblasti socijalne zaštite o kojima se stara grad su: jed-

sve da omoguće dostupnost usluga.

- Sombor je grad u kojem socijalna zaštita odlično funkcioniše i vrlo je osetljiv za probleme ljudi koji su socijalno slabi i treba im podrška. **Retko koji grad u Srbiji ima i Dom za penzionere, i Dom za negu, i Dom za decu, i prihvatnu stanicu, i Sigurnu kuću, i personalne asistente. Trenutno je aktuelna i podrška deci iz škole. Malo ko može da se pohvali takvim nivoom i vrstama socijalne zaštite i usluga kao Sombor** - kaže Silvija Kranjc.

Ona ocenjuje da je veoma važna organizovana socijalna zaštita, a „mi imamo sreću da smo uspeali da prepoznamo potrebe i da uradimo skoro sve što treba“.

- Gradska vlast je dala vrlo veliku podršku svemu tome, dobro razume la problem i podsticala je razvoj svih

ovih važnih usluga – zaključuje Silvija Kranjc.

GERONTODOMAĆICE I PERSONALNI ASISTENTI

Već tri godine Gerontološki centar je izvođač radova na projektima kojima se vrši razvijanje vaninstitucionalnih oblika socijalne zaštite u lokalnoj zajednici, u ukupnoj vrednosti od 14.200.000 dinara. Lokalna samouprava je u prethodne dve godine obezbedila materijalnu podršku kako kroz direktno finansiranje tako i kroz učešće u projektima.

Projekat gerontodomaćica 2010. godine trajao je 6 meseci i bio je vredan 5,2 miliona dinara, saznajemo od koordinatorke projekta Jasmine Opačić. Oko 650 starih i bolesnih sugrađana u gradu i svim okolnim seli-

INSTITUCIONALNA ZAŠTITA

- U dva doma imamo 270 korisnika i oni koriste usluge smeštaja, ishrane, nege i zdravstvene zaštite. Dom penzionera ima tzv. visoki standard, najveći broj korisnika sam plaća svoju uslugu i smešteni su pojedinačno u garsonjere. U Domu za negu na Apatinskom putu su sobe dvokrevetne i trokrevetne, plus stacionarni deo, gde su smeštene nepokretne osobe – kaže Ljubomir Lilić.

međusektorskoj i međuresornoj saradnji. Naš grad je prepoznat kao mesto gde ima smisla investirati u jednu Sigurnu kuću i sada postoji i interesovanje susednih opština našeg okruga da zajednički podržimo i gradimo tu uslugu. Sigurna kuća je počela da radi pravim kapacitetom i osim smeštaja, ona će da se bavi obukom i okupljanjem svih žena i volontera - zainteresovanih lica, koji pored profesionalaca žele da daju ozbiljnu podršku svima koji imaju tu vrstu problema – tvrdi Silvija Kranjc.

Prema njenim rečima, Centar za socijalni rad je uputni organ koji definiše kome neka usluga treba i u Centru čine

ma dobijalo je besplatnu pomoć od 29 gerontodomaćica u okviru istoimenog projekta. U gradu 13 gerontodomaćica i 6 gerontodomaćina obilazilo je i brinulo o 200 korisnika, a 10 gerontodomaćica se staralo o 300 korisnika u 15 naseljenih mesta.

- Početkom 2010. godine na konkursu za javne radove Nacionalne službe za zapošljavanje, Gerontološki centar je dobio 2,7 miliona dinara za realizaciju projekta gerontodomaćica. Za ovaj projekat iz budžeta grada je izdvojen dodatni milion dinara. Paralelno sa tim su dobijena sredstva i sa konkursa koji je raspisao Pokrajinski sekretarijat za socijalnu politi-

Gerontodomaćice i gerontodomaćini

NOVČANA POMOĆ TRUDNICAMA I PORODILJAMA

- Odluka gradske vlasti o finansijskoj pomoći nezaposlenim trudnicama i porodiljama je pronatalitetna mera i jedan oblik socijalne zaštite, jer tretira određenu grupu trudnica. Ostvarivanje prava za ovu pomoć je vezano za census za dečiji dodatak i to su uglavnom porodice kojima je potrebna pomoć u vidu tog dodatka. U januaru i februaru 42 trudnice i 75 porodilja ostvarilo je to pravo u iznosu od 10.000 dinara mesečno - podseća Jadranka Kosanović.

ku i demografiju u iznosu od milion dinara, gde je grad participirao sa još pola miliona.

- Ovim projektima se unapređuje život starih i bolesnih na lokalnom nivou, razvijaju novi vaninstitucionalni oblici socijalne zaštite i usluge koje podržavaju život u zajednici. Projektom su obuhvaćena samačka domaćinstva, korisnici sa medicinskim indikacijama i hroničnim bolestima i lica sa niskim primanjima ili bez njih. Anga-

žovana lica na projekat „Pomoć u kući“ i sredstva potrebna za sufinansiranje projekta od Pokrajinskog sekretarijata, tako da smo s tim novcem angažovali 7 lica na 5 meseci.

- Gerontološki centar te godine prvi put realizuje projekat koji podrazumeva besplatno pružanje usluga **personalne asistencije** osobama sa invaliditetom. Suština usluge ogleda se u podršci korisniku usluge da **samostalno** angažuje svog personalnog asistenta i u odnosu na njega i njegove usluge obavlja poslove poslodavca. Na ovaj način se istovremeno štite interesi ovlašćenog pružaoca usluge, personalnog asistenta i korisnika usluge – tvrdi Ljubomir Lilić, direktor Gerontološkog centra.

- Oko 400 starih i bolesnih sugrađana u gradu i 5 naseljenih mesta prošle godine je dobijalo besplatnu pomoć od 12 gerontodomaćica. U gradu 5 gerontodomaćica i 2 gerontodomaćina obilazi i brine o 250 korisnika, a 5 gerontodomaćica raspoređenih po naseljenim mestima Kljajičevo, Bezdani, Stapar, Bački Monoštor i Kolut se stara o 150 korisnika. Prioritet pri ostvarivanju prava na usluge imaju samska domaćinstva starosti preko 65 godina sa niskim primanjima

U 2012. godini grad Sombor će sa 4 miliona dinara finansirati projekte u kojima će biti zaposleno 31 lice sa evidencije Nacionalne službe za zapošljavanje.

Sa uslugama „Pomoći u kući-gerontodomaćice“ pokriveno su sve MZ u gradu i 13 naseljenih mesta.

- Gradsko veće je donelo odluku da svi korisnici koji su u prethodnim ciklusima koristili usluge „Pomoći u kući“ imaju pravo da ih i dalje koriste do 30. 04. 2012. godine i one su za njih potpuno besplatne. Korisnici podnose zahtev Centru za socijalni rad, na osnovu čega se donosi rešenje o pravu na korišćenje usluga. Za lica koja imaju sklopljen ugovor o doživotnom izdržavanju ili drugom obliku izdržavanja i pomoći, obaveza učešća u finansiranju troškova usluga prenosi se na davaoca izdržavanja u 100 % iznosu – rekao je direktor Gerontološkog centra

Ljubomir Lilić. Do sada 270 lica je podnelo zahtev za ostvarivanje prava „Pomoći u kući“.